STRATEGII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚEI DE GESTIONARE A DATELOR ÎN CONTEXT DIGITAL LA CADRELE DIDACTICE

Ghenadi FURTUNA,

masterand, anul II,Facultatea Psihologie, Ştiinţe ale Educaţiei, Sociologie și Asistență Socială

CZU: 37.011.3-051:37.096:004 furtunaghenadi@gmail.com

Sistemele educaționale din Europa, inclusiv cel național, se află într-o continuă modernizare și tind tot mai mult să valorifice potențialul TIC. Această schimbare aduce cu sine o creştere semnificativă a volumului de date generate în cadrul procesului instructiv-educativ și transformă complet modul în care informațiile sunt colectate, stocate și accesate în mediul educațional. Noile instrumente și platforme digitale aduc cu sine o cantitate uriașă de date, de la rezultatele testelor și progresele elevilor până la evaluările performanțelor profesorilor. Gestionarea eficientă a acestor date devine astfel crucială pentru optimizarea procesului de predare-învățare și pentru luarea deciziilor informate.

Competența digitală cuprinde ansamblul de cunoştinţe, abilități, atitudini, inclusiv strategii și valori, necesare pentru a utiliza tehnologia și media digitală în realizarea sarcinilor, rezolvarea problemelor, în comunicare, gestionarea informațiilor, colaborare, creare și partajare de conținut și formarea cunoştinţelor în mod eficient, corespunzător, critic, creativ, autonom, flexibil, etic, reflexiv pentru muncă, timp liber, participare, învățare și socializare [1, p. 9].

Dezvoltarea competenței de gestionarea a datelor, ca element constitutiv al competenței digitale presupune identificarea și asimilarea unor modalități simple, dar efective în procesul de acumulare, stocare, gestionare, clasificare, modificare, transmitere etc. a multitudinii de date necesare în organizarea procesului instructiv-educativ, având în vedere scopul învățării, contextul și abordarea pedagogică [2, p. 4-5].

Educația modernă trebuie să reflecte schimbările tehnologice rapide și să pregătească elevii pentru utilizarea și înțelegerea conceptelor legate de date și informații în mediul digital. Competența în gestionarea datelor dezvoltă abilități de gândire critică și analitică, esențiale în luarea deciziilor și rezolvarea problemelor. Astfel, se oferă elevilor și studenților un avantaj competitiv în viitoarea lor carieră, deoarece multe domenii de activitate au nevoie de abilități solide în gestionarea datelor.

Definirea și stabilirea criteriilor de evaluare a gradului de dezvoltare a competenței de gestionare a datelor în context digital, este esențială atunci când avem nevoia stringentă de a integra respectiva competență în procesul de învățământ.

Având în vedere structura triadică a competenței de gestionare a datelor în context digital, care implică cunoştinţe tehnice, aplicarea acestora într-un mod responsabil și eficient pentru a sprijini procesele de instruire și luarea deciziilor cu privire la mediul

adecvat, confidențial și sigur pentru învățare eficientă, dar și asigurând etapele firești ale procesului de gestionare a datelor: colectare/creare, stocare, prelucrare și transmitere, am elaborat strategii de dezvoltare a competenței de gestionare a datelor și descriptori de evaluare a strategiilor (Tabelul 1).

Tabelul 1. Strategiile de dezvoltare a competenței de gestionare a datelor în context digital la cadrele didactice

Strategii de dezvoltare a competenței de gestionare a datelor	**Descriptori**
Strategia de colectare / creare a datelor	- determinarea tipului de date (fișier de tip doc., gif, jpeg. etc); - selectarea instrumentelor și aplicațiilor de colectare a datelor (microfon, cameră video, scaner, tabletă grafică, resurse soft și hardware); - verificarea sursei de proveniență a datelor.
Strategia de stocare a datelor	- atribuirea unui nume fișierelor, în dependență de conținut; - crearea structurii arborescente a mapelor; - comprimarea și arhivarea datelor; - selectarea tipului de dispozitive de păstrare a datelor; - asigurarea securității și confidențialității datelor stocate.
Strategia de transmitere a datelor	- estimarea volumului de date transmise; - identificarea aplicației potrivite pentru transmiterea datelor; - asigurarea securității și confidențialității datelor transmise.
Strategia de prelucrare a datelor	- identificarea aplicației potrivite rezultatului scontat; - stabilirea legăturilor aferente (proiectarea structurii bazei de date, crearea tabelelor); - definirea proceselor de prelucrare a datelor; - testarea și mentenanța datelor în conformitate cu obiectivele; - documentarea proceselor de prelucrare a datelor și rezultatele obținute pentru a facilita înțelegerea și utilizarea acestora; - citarea corectă a surselor, respectarea dreptului de autor.

În concluzie, subliniem faptul că gestionarea inteligentă a datelor în mediul digital asigură eficiența procesului educațional modern și, implicit, conferă o altă dimensiune contextului didactic, acesta devenind mai atractiv pentru elevi și profesori, asigurând interactivitatea, diversitatea, și veridicitatea datelor, înlesnind accesibilitatea cantitativă și calitativă a datelor și realizând conexiunea dintre emiterea și receptarea conținuturilor didactice.

Referințe:

1. RANIERI, M. Dezvoltarea competențelor digitale (ghidul profesorului) [citat 23 martie 2024]. Disponibil: http://cesie.org/media/VSAV-toolkit_ru.pdf
2. Cadrul de competențe digitale al cadrelor didactice din educație. Anexă la ordinul MEC nr. 1110, din 04.09.2023 [citat 23 martie 2024]. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_competente_digcompedu_compressed_1.pdf

Recomandat
***Nina BÎRNAZ**, dr. pedagogie, conf. univ.*